

EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNTA

**HE 36/2026 VP
HALLITUKSEN ESIITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI
ELINTARVIKEMARKKINALAIN JA OIKEUDENKÄYNNISTÄ
MARKKINAOIKEUDESSA ANNETUN LAIN 1 LUVUN 6 §:N JA 5 LUVUN
2 §:N MUUTTAMISESTA**

Harri Hovi
Johtaja, tavarakauppa ja vastuullisuus
Päivittäistavarakauppa
Kesko Oyj

Salla Mäntykangas-Saarinen
Lakiasiaintohtaja
Päivittäistavarakauppa
Kesko Oyj

KESKEISET HUOMIOT

- **Jaamme näkemyksen tarpeesta kehittää kotimaista ruokaketjua entistä vahvemaksi.** Vahva alkutuotanto ja kilpailukykyinen elintarviketeollisuus ovat myös Keskon etu.
- **Esitys perustuu kuitenkin puutteellisiin selvityksiin ja faktoihin.** Omien merkkien suosimiskielto on tarkoitus säätää täysin avoimeksi sopimussuhteen ulkopuoliseksi kaupan toimijoiden elinkeinovapauden rajoitukseksi. Aiheutuva hallinnollinen taakka on suhteeton tavoitteeseensa nähden. Emme ymmärrä yhteyttä alkutuottajan aseman parantamiseen. **Katsomme, että ehdotuksesta tulee luopua.**
- **Jaamme kaupan, KKV:n ja Kuluttajaliiton huolen kuluttajien aseman heikkenemisestä.** Lakia on muutettu usein, ja viimeksi kesällä 2025. Sääntelyä ollaan viemässä yhä pidemmälle EU-sääntelystä, vaikka EU-sääntelyä ollaan tänä vuonna muuttamassa. Samanaikaisesti muusta EU-sääntelystä aiheutuu kaupalle merkittäviä kustannuksia ja huoli kuluttajien ostovoimasta on suuri. Esimerkiksi omien merkkien sääntely kohdistuisi monille kuluttajille tärkeisiin alempien hintapisteiden tuotteisiin.
- **K-ryhmän valikoimissa on noin 110.000 ruokatuotetta, joista vain noin 3.500 on omia merkkejä.** K-ryhmässä ruokakauppaa harjoittaa paikallinen K-ruokakauppiasyrittäjä, joka päättää itsenäisesti sijoittelusta, kuluttajahinnoista ja muista seikoista kuluttajakysynnän pohjalta. On vaikea ymmärtää, miksi hallitus ehdottaa heikennyksiä yrittäjien toimintaedellytyksiin.
- **Epäselvien ja epärealististen vaatimusten asettamisen sijaan tulisi panostaa viranomaisvalvontaan.** Viranomaisella on laajat toimivaltuudet oma-aloitteisesti puuttua väärinkäytöksiin. Yhtään ratkaisua ei ole toistaiseksi annettu.
- Esityksen aiheuttamasta hallinnollisesta taakasta ja kustannuksista on **esimerkkilaskelma seuraavalla sivulla.**

ESIMERKKILASKELMA HALLINNOLLISESTA TAAKASTA

- **Tämä esimerkki havainnollistaa, mitä esityksessä asetetut vaatimukset tarkoittaisivat käytännössä yrityksille:** työajan menetys, järjestelmäinvestoinnit ja niistä seuraavat kustannukset voivat kasvaa merkittävästi, mikäli vaatimuksiin pyritään edes osittain vastaamaan. Sääntelyn lisääntyminen vaikuttaa suoraan yritysten arkeen ja resursseihin.
- K-ryhmän valikoimissa on kulloinkin noin 110.000 ruokatuotetta ja kauppoja on noin 1 100. Karkean laskelman mukaan kaupassa on kokoluokasta riippuen keskimäärin 20.000 tuotetta, ja valikoimajaksot muuttuvat keskimäärin 3 kertaa vuodessa.
- Omien merkkien suosimiskiellon ja kosto-olettaman perusteluissa kaupan odotetaan dokumentoivan kaupallisten ratkaisujen ja arviointien perusteet. **Pelkästään kaikissa K-kaupoissa dokumentteja syntyisi kyseiselle tuotelukumäärälle ja kolmelle valikoimajaksolle 66 miljoonaa kappaletta vuodessa.**
- Laskelma koskee vain K-ruokakauppoja. Sen lisäksi vastaavaa dokumentoituja arvioita jouduttaisiin tuottamaan Keskossa tukkuostajana, Kesprossa Foodservice-tukkuna sekä rajatumman valikoiman osalta myös K-rautakaupoissa.

**KIITOS
AJASTANNE**